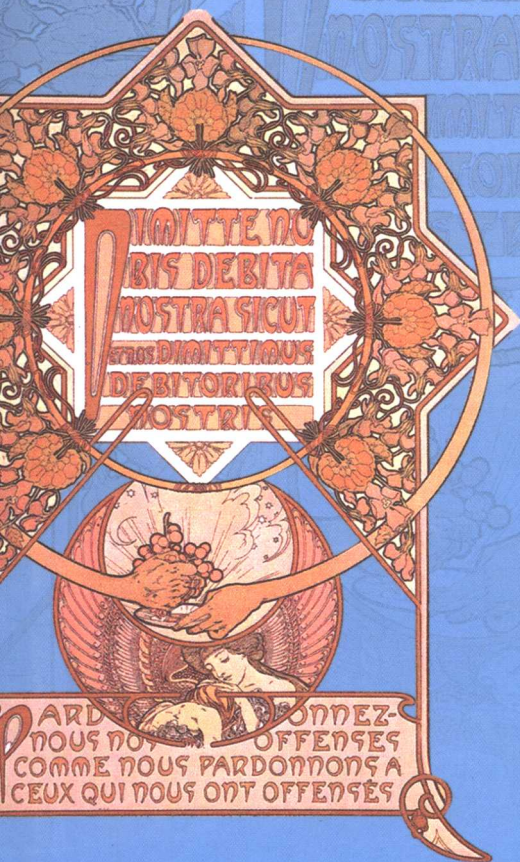

ČEŠTINA PRO 捷克语高年级精读 POKROČILÉ

1.DÍL 上册

李梅 徐伟珠 主编

外语教学与研究出版社

图书在版编目(CIP)数据

捷克语高年级精读 上册/李梅,徐伟珠主编. —北京:外语教学与研究出版社, 2003

ISBN 7-5600-3283-4

I. 捷… II. ①李… ②徐… III. 捷克语-高等学校-教材 IV. H743

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2003)第 007470 号

出 版 人: 李朋义

责任编辑: 沈 骞

出版发行: 外语教学与研究出版社

社 址: 北京市西三环北路 19 号 (100089)

网 址: <http://www.fltrp.com>

印 刷: 北京外国语大学印刷厂

开 本: 850×1168 1/32

印 张: 11.25

版 次: 2003 年 2 月第 1 版 2005 年 7 月第 2 次印刷

书 号: ISBN 7-5600-3283-4

定 价: 14.90 元

* * *

如有印刷、装订质量问题出版社负责调换

制售盗版必究 举报查实奖励

版权保护办公室举报电话: (010)88817519

前 言

《捷克语高年级精读》属于北外捷克语专业高年级课程的改革立项,也是在本专业编写出版的《基础捷克语》教材的基础上,为进入高年级学习的大学本科生所编写的主干课教材之一。

在教材的结构编排上,我们进行了精心的设置,课文选题丰富,涉及领域广阔:有对捷克及中国历史文化遗产的系列介绍;也选编了有关捷克的法律汇编,捷克立法权,银行法及外国人居留法等篇章;科技类的时文题材涉及计算机、海洋世界、动物特性等;同时,也编入了一些反映中捷文化交流关系等方面的文章与评论,对学生们未来从事的工作具有较大的实用性与参考性。各类文选的编排旨在拓宽学生的视野,深化专业知识,加大词汇量。提高学生的自学能力,课文都配有中文注释和词汇表。

本教材内容选编比较侧重捷克文体类型,包括讲话发言、科普文章、报刊报道、采访录、剧情梗概、书评、法律条文等。有关中国的文选均选自捷克原文或者由外国专家修定。

在语法体系方面,本教材侧重于捷克语的构词法、句法、修辞学以及少量书面语言方面的语法教学和练习,部分资料参考了我专业何雷老师曾经编写出版的《捷克语》教材。

参与本教材编写的还有捷克语教师沈霁和王鹏。曾经在我校任教的捷克专家达尼耶拉·贝尔查科娃(PhDr. Daniela Pelčáková)校阅了本书的捷文内容,并提供了部分素材,在此一并表示由衷的感谢。几乎捷克语教研室的全体教师都参与了本书的编写工作,所以本教材也可称为集体合作的成果。

我们相信,借助于本教材,并配以课堂上启发式等教学手段,学生的语言水平、综合知识以及他们的自学、研究能力,定能有效地得以提高,这也正是我们编写此书的目的所在。由于是新改编教材,不妥之处,望得到同行专家们的指正。

编 者

2003年1月

目 录

前言	1
Lekce 1 / První lekce	第 一 课 1
I. Text	课文
Aktivní odpočinek	积极的休息
Titul je náš	冠军是我们的
II. Gramatika	语法
1. Sufix substantiv	捷语名词的后缀
2. Odvozování substantiv	捷语名词的派生构成 方法 (之一)
III. Cvičení	练习
Lekce 2 / Druhá lekce	第 二 课 22
I. Text	课文
Pekingská knihovna	北京图书馆
Projev českého velvyslance	捷克大使讲话
II. Gramatika	语法
1. Odvozování substantiv	捷语名词的派生构成 方法 (之二)
2. Slova zdrobnělá	捷语名词的指小词
3. Slova zveličelá	捷语名词的增大词
III. Cvičení	练习
Lekce 3 / Třetí lekce	第 三 课 43
I. Text	课文
Chrám nebes	天坛
Šanghaj	上海
II. Gramatika	语法

Odvozování adjektiv (přídavných jmen)	捷语形容词的派生构成 方法(之一)	51
III. Cvičení	练习	58
Lekce 4 / Čtvrtá lekce	第 四 课	65
I. Text	课文	65
Karlovy Vary	卡洛维发利	65
II. Gramatika	语法	71
1. Odvozování adjektiv (přídavných jmen)	捷语形容词的派生构成 方法(之二)	71
2. Zesilující a zeslabující adjektiva	表示加强意义和减弱 意义的形容词	76
III. Cvičení	练习	79
Lekce 5 / Pátá lekce	第 五 课	86
I. Text	课文	86
Karlův most	查理桥	86
Karlštejn	查理城堡	92
II. Gramatika	语法	95
1. Slovesa z adjektiv	由形容词演变而成 的动词	95
2. Nejběžnější sufixy (přípony) přejatých substantiv	最常用的外来语名词 后缀	105
III. Cvičení	练习	106
Lekce 6 / Šestá lekce	第 六 课	111
I. Text	课文	111
České korunovační klenoty	捷克国的奠基珍宝	111

Útržky z České dějepis	捷克历史资料	115
II. Gramatika	语法	122
1. Souvětí	复合句及其分类	122
2. Souvětí souřadné	并列复合句及其分类	123
3. Souř.souv.slučovací	并联并列复合句	124
4. Souř.souv.stupňovací	递进并列复合句	126
5. Tvoření substantiv skládáním	捷语名词的复合构成 方法	128
III. Cvičení	练习	131
 Lekce 7/ Sedmá lekce	 第七课	 137
I. Text	课文	137
Vánoční abeceda	圣诞节礼俗	137
Vánoční blahopřání	圣诞节贺卡	146
II. Gramatika	语法	148
1. Souř.souv.odporovací	反义并列复合句	148
2. Souř.souv.vylučovací	选择并列复合句	151
3. Souř.souv.důsledkové	结果并列复合句	152
4. Souř.souv.příčinné	原因并列复合句	153
5. Souř.souv.vysvětlovací	说明并列复合句	154
6. Tvoření adjektiv skládáním	形容词的复合构成方法 ...	154
III. Cvičení	练习	158
 Lekce 8/ Osmá lekce	 第八课	 167
I. Text	课文	167
Zvířata a lidé v nich	动物与人类性格的反映 ...	167
Akopalypsa v zoo	动物园启示录	171
II. Gramatika	语法	174

1. Souvětí podřadné	主从复合句 (一)	174
Věta podmětová	主语从句	176
Věta předmětová	宾语从句	177
2. Přejaté předpony (prefixy) řeckého a latinského původu	由希腊语和拉丁语演变 而来的前缀	180
III. Cvičení	练习	182
Lekce 9/ Devátá lekce	第九课	186
I. Text	课文	186
Tajemství slaných hloubek	海底的秘密	186
Šťastná mobilní čísla	幸运的手机数字	191
II. Gramatika	语法	194
1. Souvětí podřadné	主从复合句 (二)	
Věta přívlastková	定语从句	194
2. Užití vztažných zájmen <i>kdo,co ve větách</i>	关系代词 <i>kdo</i> 和 <i>co</i> 在从句中的用法	198
III. Cvičení	练习	202
Lekce 10 / Desátá lekce	第十课	207
I. Text	课文	207
Počítačové viry útočí	计算机病毒在进攻	207
II. Gramatika	语法	212
1. Souvětí podřadné	主从复合句 (三)	212
2. Skloňování pomnožných podst. jmen a podstr. jmen "Dovolená"	复数名词及名词 “Dovolená” 的变格	215
3. Psaní velkých písmen	大写字母的用法	219
III. Cvičení	练习	220

Lekce 11/ Jedenáctá lekce	第 十一 课	226
I. Text	课文	226
Projev místopředsedy na receptci konané u příležitosti uvítání české hospodářské delegace	在欢迎捷克经济代表团 晚宴上的 讲话	226
Velvyslanec ČLR v Praze řekl Právu	中国驻布拉格大使 访谈录	233
II. Gramatika	语法	247
1. Souvětí podřadné	主从复合句 (四)	247
2. Zkratky (zkrátková slova) a zkracování slov	缩写词和单词的缩节 复合方法	252
3. Nejběžnější domácí prefixy (předpony) jmenné a příslovečné	最常用的捷语词前缀	254
III. Cvičení	练习	255
Lekce 12 / Dvanáctá lekce	第 十二 课	264
I. Text	课文	264
Hlava II - Moc zákonodárná	捷克立法权 (宪法第二章)	264
II. Gramatika	语法	278
1. Souvětí podřadné	主从复合句 (五)	
2. Časování sloves typu tít/tnout ,pnout tít/tnout ,pnout se, jmout se, jmout	不规则动词 的变位方法	282
III. Cvičení	练习	286

Lekce 13 / Třináctá lekce	第十三课	294
I. Text	课文	294
1. Pobyt cizinců na území České republiky	捷克共和国外国人居留法	294
2. Česká národní banka	捷克国家银行法	298
II. Gramatika	语法	305
1. Souvětí podřadné	主从复合句 (六)	305
Věta přísl.-příčinná	原因从句	
- účelová	目的从句	
- přípustková	让步从句	
2. Běžně užívané zkratky	常用的一些缩写词	309
III. Cvičení	练习	312
 Lekce 14 / Čtrnáctá lekce	 第十四课	 323
I. Text	课文	323
Čínský klasický román	捷文翻译的中国古典小说	323
Propagátor říše středu	中国的宣传者	330
II. Gramatika	语法	332
Přechodník	副动词	332
III. Cvičení	练习	343

Lekce 1 / První lekce

第一 课

I. Text

Aktivní odpočinek

积极的休息

Titul je náš

冠军是我们的

II. Gramatika

1. Sufixy substantiv

/Přípony podstatných jmen/

捷语名词的后缀

2. Odvozování substantiv

捷语名词的派生

构成方法 (之一)

III. Cvičení

I. Text A

Aktivní odpočinek

Vědci tvrdí, že bychom se měli aspoň hodinku denně věnovat sportu. Dále má člověk strávit hodinu nad stránkami krásné literatury. Navíc je vhodné věnovat se taky nějakému povzná-šejšímu koníčku.

To už máme dohromady tři hodiny denně. Psychologové soudili, že nám prospívá společenský styk. Doporučují, abychom se neuzavírali v bytech, ale navštěvovali přátele, známé, kamarády. Připočteme další dvě hodiny.

Pro citový vývoj jednotlivce je také důležité, abychom chodili do divadla, do kina, na koncerty, na výstavy. Řekněme, že zajdu na dvouhodinové představení do divadla. Celkem jsem spotřeboval už sedm hodin, abych vyhověl poznatkům vědy o správném způsobu aktivního odpočinku.

To jsme ještě ani malíčkem nesáhli na žádnou z domácích prací, které představují specifickou formu relaxace.

Pro tělo a duši je nezbytný pobyt v přírodě. Zvláště se doporučují procházky po lese. Než Pražan pronikne někam do zeleného, uplyne spousta času. Řekněme, že bych to zvládl za tři hodiny - byť bych do lesa jen dorazil, otočil se a hned putoval zpátky.

Už jsem spotřeboval 11 hodin.

Rád bych vyhověl i těm oprávněným poznatkům, které nabádají, aby členové rodiny spolu porozprávěli aspoň hodinu každý den.

Blahodárný vliv na rozvoj člověka má údajně kutilství, které rozšiřuje technický obzor každého z nás. Řekněme, že budu hodinu denně kutit.

Dohromady je to už 13 hodin.

Připočtème ještě zájmovou uměleckou činnost: například hru na housle nebo hru Naši furianti, ve které jako ochotníci účinkujeme. To také stojí nějaký čas. Dejme tomu dvě hodiny.

V přestávkách mezi jednotlivými aktivními odpočinky, které nám věda doporučuje, je nezbytné jíst a občas si umýt ruce ... Dohromady je to další hodina, takže už máme 16 hodin.

Podle názoru lékařů máme spát 8 hodin denně.

Výsledek?

Jestliže mám žít kulturně, zdravě a všestranně, nezbyde mi na práci ani minuta.

(Rudolf Křesťan, Slepíčí krok, upraveno)

课文注释:

1. Navíc je vhodné věnovat se taky nějakému povznášejícímu koníčku. 况且更利于从事那些高雅的业余爱好。
2. strávit hodinu nad stránkami krásné literatury
花费一小时阅读文学小说
3. Blahodárný vliv na rozvoj člověka má údajně kutilství, které rozšiřuje technický obzor každého z nás. 据说鼓捣家务零活对人的发展有积极的影响, 可以开阔我们每个人在技术方面的眼界。
4. Připočteme ještě zájmovou uměleckou činnost: například hru na housle nebo hru Naši furianti, ve které jako ochotníci účinkujeme. 我们还把有趣的艺术活动计算在内: 例如演奏小提琴或者在业余戏剧演员演出喜剧《傲慢自负的人》。

Slovička

povznášející	<i>adj.</i>	高尚的
připočíst	<i>dok.</i>	算上, 加上
relaxace	<i>f.</i>	休闲, 放松
proniknout	<i>dok.</i>	钻过, 进入
putovat	<i>ned.</i>	漫游, 远行

oprávněný	<i>adj.</i>	合理的, 正当的
nabádat	<i>ned.</i>	鼓励, 促使
blahodárný	<i>adj.</i>	良好的, 有益的
kutit	<i>ned.</i>	捣鼓
kutilství	<i>n.</i>	零碎活, 爱好
obzor	<i>m.</i>	视野, 见识
ochotník	<i>m.</i>	业余剧团演员
všestranně	<i>adv.</i>	全面地
údajně	<i>adv.</i>	据说, 据称

Text B

Titul je Náš

Brazílie se po čtyřech letech vrací na vrchol světového fotbalu. Nejlepšimu brankáři mistrovství světa Kahnovi dal nejlepší střelec turnaje Ronaldo dva góly a Brazílie v boji o zlato porazila Německo 2 : 0. Finále se nehrálo ve velkém tempu, přesto si oba týmy vypracovaly velký počet šancí. Ještě za bezbrankového stavu nastřeli Brazílci břevno a Němci tyč, tři obrovské šance propásl Ronaldo. Góly začaly padat až po velké chybě brankáře Kahna. Na 17. mistrovství světa oslavila Brazílie pátý titul v historii.

.....

“Je skvělé být Brazilcem”, jásal po utkání Ronaldo. Jsme šťastní, že jsme pro tuto zemi vybojovali pátý titul. Celé mužstvo na to tvrdě pracovalo, já jsem dřel dva a půl roku, abych tady dnes mohl být.”

Finále Německo VS Brazílie 德国对巴西决赛
 Zápas skončil v normální hrací době. 在规定的时间内结束
 Góly: 67. Ronaldo, 79. Ronaldo 进球: 第 67 分钟和 79 分钟
 Sestavy: 德国队出场阵容
 O. Kahn — T. Frings, T. Linke, M. Klose
 Sestavy: 巴西队出场阵容
 Marcos — R. Ronaldo, Ronaldinho, Rivaldo
 Náhradníci : 替补队员: C. Jancker, J. Butt

课文注释:

1. Nejlepšimu brankáři mistrovství světa Kahnovi dal nejlepší střelec turnaje Ronaldo dva góly a Brazílie v boji o zlato porazila Německo 2 : 0.
 足球世界杯的最佳守门员卡恩被最佳射手罗纳尔多射入两粒球, 从而巴西在冠军争夺赛中战胜了德国。
2. Vypracovaly velký počet šancí 他们制造了很多机会。
3. Ještě za bezbrankového stavu nastřeli Brazílci břevno.
 在没有球门机会的情况下, 巴西人射弧线球。
4. Tři obrovské šance propásl Ronaldo.
 三次好机会让罗纳尔多给破坏了。
5. Góly začaly padat až po velké chybě brankáře Kahna.
 进球是从卡恩的一次大的失误开始的。

Slovíčka

brankář

m.

门将

nejlepší střelec *m.*

最佳射门员

turnaj *m.*

比赛

nastřet břevno

射弧线球, 远距离射球

další slovní výrazy:

titul šampiónů

世界冠军

připsat si 4. titul

第四次夺冠

světový primát

世界第一

ofenzivní smršť

进攻旋风

nudná defenzíva

被迫防守

hrát po stranách

边路进攻

krajní středopolař

中场边路球员

před brankou soupeře

在对手的门前

dostat k míči uvnitř šestnáctky

在禁区得球

šestnáctka

禁区

na hranici šestnáctky

禁区边缘

kolmá přihrávka

斜传

prutký pokus z penaltové značky

罚点球式的射门企图

trefit kolenou

射中膝盖

skvělá hlavička

漂亮的头球

dobré střelecké pozice

射门角度不错

mířit přesně

瞄准

vyslat nečekanou střelu levačkou

突然左脚射门

vstřelit svou sedmou brankou

射入自己第七个进球

skórovat v zápase podruhé

在比赛中第二次改写比分

pokus o individuální průniky

个人突破进攻的尝试

kopač (kopačky) brazilské

球员 (巴西国脚)

II. GRAMATIKA

1. Suffixy substantiv (přípony podstatných jmen)

捷语名词的后缀

捷语名词都有一定的后缀，它们表示某地的居民、职业、地点、工具（用具）、人或事物的品质、性质、特征等意义。

1. 表示某地居民常见的后缀 -an, -ec, -ák 例如：

- (1) -an: Číňan (中国人), Pražan (布拉格人)
Evropan (欧洲人), severan (北方人)
- (2) -ec: Němec (德国人), Korejec, (朝鲜人)
Japonec (日本人), Albánc (阿尔巴尼亚人)
- (3) Ø: Švéd (瑞典人), Nor (挪威人)
Arab (阿拉伯人), Rus (俄国人)
- (4) -ák: Slovák (斯洛伐克人), Polák (波兰人)

2. 表示人们职业常见的后缀 -tel, -ič, -ač, -ář, -ec, -ce, -ník, -čí 例如：

- (1) -tel: učitel (教师), ředitel (经理)
hlasatel (播音员), spisovatel (作家)
- (2) -ič, -ač: řidič (司机), nosič (搬运工)
prodavač (售货员),
posluchač (听众; 大学生)

- (3) -ař, -ář: lékař (医生), četař (排长、队长)
 novinář (记者), opravář (修理工)
- (4) -ec, -ce: letec (飞行员), sportovec (运动员)
 soudce (法官), zrádce (叛徒)
- (5) -ník (-nik): dělník (工人), rolník (农民)
 úředník (职员); ALE: technik (技术员)
- (6) -čí: průvodčí (乘务员, 车上售票员)
- (7) 外来语后缀 -ista:
 socialista (社会主义者)
 komunista (共产主义者)
 marxista (马克思主义者)
 houslista (小提琴家)

3. 表示地点常见的后缀 -árna, -árna, -(ov)na, -iště, -isko
 例如:

- (1) -árna, -árna:
 kavárna (咖啡馆), mlékárna (牛奶店)
 čistárna, (洗染店), strojárna (机械厂)
- (2) -ovna, -na:
 klubovna (俱乐部), knihovna (图书馆)
 dílna (车间), jídelna (饭厅)
- (3) -iště, -isko:
 letiště (飞机场), hřiště (操场)
 středisko (中心), ložisko (轴承)
- (4) 其他后缀如:
 chodník (人行横道), rybník (池塘)
 vesnice (村子), ložnice (卧室)